

Tampereen OMAKOTIVIESTI

*Tampereen
Omakotiyhdistysten
Keskusjärjestön jäsenlehti*

2/2016

Teboilin uudet rikkittömät polttoöljyt ovat nyt korvanneet aiemmat tuotteet. Uutuudet pitävät huolen, että kotisi lämpenee entistäkin puhtaammin. Rikitön polttoöljy sopii taloosi ihan sellaisenaan, lämmitysjärjestelmään ei tarvita mitään muutoksia. Valitse Teboil Motor/Lämmitys kevytpolttoöljy tai Teboil Motor/Lämmitys Activ kevytpolttoöljy, joka palamista parantavan katalyytin ansiosta palaa vieläkin tarkemmin ja nokeaa vähemmän. Nauti puhtaammasta lämmöstä ja tee öljytilauksesi jo tänään!

Tilaa numerosta **0800 183 300** (0800 183 20 på svenska)
tai osoitteesta **www.teboil.fi/tilaus**

TEBOIL

huoltaa autoja ja ihmisiä

SEPELISAMPO

Pihaan ja puutarhaan

Se pelittää.

Voit tilata tuotteita
myös verkkokaupasta
WWW.SEPELISAMPO.FI

SUURSÄKIT KOTIIN- KULJETETTUINA

- **MULTAA** viljavuustutkittua puutarhamultaa
- **KUORIKETTA** 100 % mänty, tyvikuorike
- **LEIKKIHIEKKAA** kakkuvarmaa hiekkaa
- **KIVITUHKAA** pihatielle, kiviasennukseen
- **SEULANPÄÄKIVIÄ** pengerryksiin ym.
- **SEPELIÄ** pihaan, sokkelin viereen, pihatielle
- **SOMEROA** pihaan, salaajitukseen, koristeluun
- **LIUSKEKIVIÄ** piha- ja muurikiviä, laattoja
- **NOPPAKIVIÄ** graniittia, pihakivetykseen
- **ASENNUSHIEKKAA** laatoitukseen
- **TURVAHIEKKAA** keinojen alle turvaksi
- **PIHALAATTOJA JA -KIVIÄ**

Avoinna

ark. 10 - 18.30

la 10 - 14.00

Pihaan
nostettuna

Pihaan
kipattuna

Perävaunuun
kuormattuna

saatavana
myös 25 kg
säikeissä!

SEPELISAMPO

puh. 0400 299 992

Se pelittää.

Sammon valtatie 77, 33580 Tampere

www.sepelisampo.fi

PUHEENJOHTAJAN *palsta*

Talollisetkin ratikoivat !!

Kevättä rinnassa kun hellettä pukkaa kuin konsanaan etelän mailla. Kyllä se luonto kaiken kuitenkin tasaa ja niin seuraavassa vaiheessa tuulee ja kosteaa tulee iholle. Kaikesta huolimatta talolliset painavat vauhdilla pihojaan kuntoon ja virittelevät ruohonleikkureita starttiin! Jotkut jopa kuokan kanssa pottumaata laittavat ja varhais-Timoa piilottavat multa.

Niin, että talollisen kevätönnä!!

Jäsenlehtemme painii edelleenkin talousvaikeuksissa mainos eurojen saannin kanssa. Joten, kun käytätte OKV-lehtemme mainostajien palveluja niin ilmoittakaa heille mistä lehdestä luitte mainoksen.

Tampereen ystävyyskaupungissa Lodzissa kulkee monta ratikkalinjaa.

Tämä auttaa saamaan myös jatkossakin liikkeen mainostamaan OKV:ssä. Kiitos etukäteen!

Raitiotieallianssin puolesta on pyydetty Keskusjärjestön ja jäsenyhdistysten kannanottoa raitiotien linjastosta ja siihen liittyvistä syöttöliikenne linjauksista. Varsinaisestihan ratikan linjaus keskittyy asukaspohjaltaan muuhun kuin talollisiin. Ratikan linjojen lähipiiriin kuuluu talollisten joukosta mm Reuharin, Niemen, Kissanmaan, Uusikylän, Mesukylän, Viialan, Finninmäen- Lukonmäen ja Hervannan okyt.

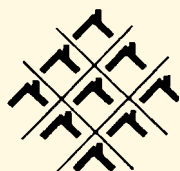
Jokaisen omakotialueen täytyy kuitenkin alueellisesti huolehtia syöttöliikenteen jatkumisesta osallistumalla esim. Alvarien järjestämiin aluetahtumiin, jossa asioita viedään muiden asukas-yhdistysten kanssa yhdessä painokkaammin eteenpäin.

Tampereen Sähkölaitoksen kanssa yhteistyö ja -kumppanuus jatkuu neuvotteluilla, joissa pyritään saamaan talollisille jotain konkreettista hyötyä energian toimituksen lisäksi!!

Hyvää kesää kaikille talollisille!

Pj. Simo Ylisiurunen

Tampereen Omakotiviesti 2/2016

*Tampereen
Omakotiyhdistysten
Keskusjärjestö ry
Hatanpääntie 15 B
33900 Tampere
www.tampereenomakoti.fi*

Puheenjohtaja
Simo Ylisiurunen
Puh. 040 529 7920
simo.ylisiurunen@elisanet.fi

Varapuheenjohtaja
Juhani Skogberg
Puh. 0500 887 950
juhani.skogberg@tpnet.fi

Sihteeri
Tuula Lahtinen
Puh. 050 521 4899
tuulalahtinen@hotmail.com

Taloudenhoitaja
Carita Sinkkonen
040 586 5610
taloudenhoitaja.trek@gmail.com

**Omakotiviesti
Vastaava toimittaja**
Raisa-Tiina Lahtinen
Puh. 050 530 8913
tre.omakotiviesti@gmail.com

Ilmoitusmyynti:
Puh. 045 133 1981
ilpo.siimes@luukku.com

Toimitusneuvosto:
Hallitus ja lehden toimitus

Painos 8 000 kpl
54 vsk.
Lehti ilmestyy 4 kertaa
vuodessa

ISSN 1799-4039

Jaarli Oy 2016
paino@jaarli.fi

Keskusjärjestön kevätkokous 26.4.2016 Tampereen

Kehräsaaren kokoustiloissa H.Liljeroos Oy

Osanottajia 36 jäsentä! 15/37 eri jäsenyhdistyksestä!

Kokousta ennen Keskusjärjestön vpj. Juhani Skogberg esitteli KJn uusia nettisivustoja, joihin on jäsenyhdistyksilläkin mahdollisuus liittyä. Osoite <http://www.tampereenomakoti.fi/>. Jäsenyhdistyksillä on nyt mahdollisuus käyttää näin jatkossa Keskusjärjestön Yhdistysavaimen kanssa sopimia palveluja.

Juhani Skogberg toimittaa tarkempaa tietoa sähköpostitse jäsenyhdistysten puheenjohtajille tai niille kenen sähköpostiosoite on Keskusjärjestön jäsenyhdistysten sivustoilla.

TARKISTAKAA JA PÄIVITTÄKÄÄ YHTEYSTIETONNE!!!

Toisena esitelmänä saimme infoa Tampereen Kaupungin energianeuvoja Antero Mäkiseltä, joka piti seikkaperäisen ja vakuuttavan esityksen energiatehokkaasta remontoinnista ja rakentamisesta kaikkine virhekuvauksineen, joita ei uskoisi olevankaan todellisuudessa.

Suosittelena jäsenyhdistysten kokouksiin Anteroa esitelmineen!!

Kokoukahvituksen tarjosi OKV-lehemme Kirjapaino Jaarli. Kiitokset kaikkien puolesta!

Kokouksen puheenjohtajiksi valittiin KJn pj. Simo Ylisiurunen Leinolan oky ja toiseksi pj. Esa Rannisto Kissanmaan oky.

Sihteerinä toimi KJn sihteeri Tuula Lahtinen. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Anja Kaunisto ja Matias Peräinen molemmat Koivistonkylän oky. Ääntenlaskijoiksi valittiin em. Kaunisto ja Peräinen sekä Syväjärvi ja Alkkiomäki molemmat Multisillan oky.

Kokouksessa oli paikalla 36 edustajiston jäsentä 15/37 jäsenyhdistyksestä.

Määrä on näköjään vakiintunut tuohon 40 pyörteisiin.

Tilintarkastuksen oli suorittanut tilintarkastaja HT Markku Laakso Tasanteen oky ja toimintantarkastaja Kauko Järvinen Ryydynpohjan oky. Molemmat suosittivat tilinpäätöstä hyväksyttäväksi ja siten sen myötä kokous antoi vastuuvapauden hallitukselle ja muille tilivelvollisille.

Tilinpäätös osoitti 4.662,90 euroa tappiota, joka johtui enimmäkseen edellisten vuosien myyntituotteiden inventaariovirheestä ja osan myytävien adressien vaurioitumisesta myyntikelvottomaksi säilytyksessä.

Osana tappioon oli myös OKVn mainosmyynnin laskutuksen laiminlyönti rahastonhoitajan sairastumisen vuoksi.

Kokouspäivänä laskutus on saatu osaltaan käyntiin, joten tappiot selvinnevät syyskokoukseen mennessä.

Muissa asioissa oli valokaapelointiasia, kun joillekin alueille oli tarjottu valokuitukaapelointitarjouksia, jotka kuitenkin hinnoiltaan vaihtelivat, joten mitään yhtenäistä keskitettyä hinnoittelua ei löytynyt.

Pj. Simo Ylisiurunen

MYynti, AseNNus seKÄ Huolto:

- Öljypolttimet sekä tarvikkeet
- Kaasupolttimet sekä tarvikkeet
- Lämmityskattilat sekä kattilahuonevarusteet
- Lämmönsäätöjärjestelmät
- Kevytöljysäiliöt
- Patteriventtiilit sekä termostaatit
- Ilma-Vesi lämpöpumput

24 h VIKAPÄIVYSTYS

LAKI

oilon®

**POLTINTEKNIikka
ALA-KÖRPULa OY**

Puh. 0400 429 971, TAMPERE

WWW.POLTINTEKNIikka.FI

LUOTTAMUSMIEHEN *palsta*

Luottamus- miehen penkiltä

Aamulehti kirjoitti sunnuntaina 22.5. Aira Samulinista, joka on lehden mukaan brändännyt itsensä paremmin kuin Katri Helena. Artikkelissa Aira Samulin, 89, sanoi ei hoitolaitoksille. Hän haluaa asua kotona elämänsä loppuun saakka. Tätä varten hän on rakennuttanut kotiinsa modernin turvatekniikan. Voimme olla montaa mieltä Aira Samulinista, mutta tämä hänen viestinsä on hyvää kuultavaa omakotiväelle. Lääkärit ovat todenneet, että omakotitalo on paras tapa ihmisellä selvityä terveenä mahdollisimman pitkään. Uudenaikainen

turvatekniikka lisää vielä kotona pärjäämisen mahdollisuuksia.

Asumiseen liittyviä linjauksia tehtiin valtuustossa koskien koko Tampereen kaupunkiseutua. Asumisen suunnittelua ohjaa valtion kanssa tehty maankaytön, asumisen ja liikenteen sopimus. Sopimuksen pääideana on tiivistää ja täydennysrakentaa nykyistä kaupunkia. Kaleva, Eteläpuisto ja Ranta Tampella ovat täydennysrakentamisen esimerkkejä. Täydennysrakentaminen tarkoittaa pääasiassa kerrostalorakentamista, jonka osuus koko asuntotuotannosta on 60%.

Kerrostalo ei siis kuitenkaan ole ainoa asumismuoto jota edistetään. Ihmisen elinkaareen kuuluu lähes aina erilaiset asumismuodot. Voidaan jossain vaiheessa elämää omistaa ja olla vuokralla tai asua kerrostalossa tai pientalossa. Pientalo voi olla rivi- tai omakotitalo. Kaikkea näitä asumisen erilaisia muotoja tarvitaan. Tampereen voimakas väestönkasvu, joka on viime vuosina ollut yli 2000 asukasta vuodessa, tekee suunnittelun poikkeuksellisen haastavaksi.

Omakotiasuminen tulee muuttumaan

Asumisen elinkaareen liittyy vahvasti myös se, että nuori pystyy kohtuullisin kustannuksin muuttamaan kerrostalosta omakotitaloon. Läkällä tapahtuu liikkuminen päinvastoin, sillä omakotitalosta muutetaan kerrostaloon. Nyt kuitenkin täydennysrakentamisessa uusien kerrostaloasuntojen hinnat ovat kohonneet kovan kysynnän johdosta melkein tavoittamattomiin. Yksöiden velattomat hinnat keskustassa taitavat olla jo yli puolet vanhan omakotitalon hinnasta. Kun omakotitalojen hinnat ovat nyt alhaalla, muutto keskustaan ei tunnu houkuttevalta.

Omakotiasuminen tulee kyllä myös muuttumaan. Tontit ja talojen koot pienenevät. Nyt myös tonttien jaon periaatteisiin ollaan saamassa täsmennystä. Omakotitonttien jakamisesta on tehty yleiskaavoitusta varten selvitys, koskien erityisesti jälleenrakennuskauden pientaloalueita. Näiden alueiden tonttijaot keskeytettiin korkeimman hallinto-oikeuden tekemän päätöksen jälkeen. Nyt ollaan määrittelemässä miten tontti voidaan jakaa niin sanotuksi kirveensivutontiksi tai miten tontti voidaan jakaa pitkäikäisyyssuuntaisesti.

Selvityksen perusteella tontin jako on helppoa, jos tontin koko on yli 1400 m². Pienemmillä tonteilla edellytetään noin 30 metrin pihaa- aluetta. Selvityksen perusteella myös yli 40

metriä leveiden tonttien jako helpottuu. Nämä ovat vasta ehdotuksia ja tulevat käsitteilyyn yleiskaavan kanssa. Keskusjärjestön kannattaa seurata kaavan käsittelyä ja toki myös minuun voi olla yhteydessä asian tiimoilta.

Kaupungin palveluiden suunnittelua

Parhaillaan on käynnissä eri alueilla kaupungin tarjoamien palveluiden suunnittelu. Alvarit toki seuraavat palveluja suunnittelevia kokouksia, mutta myös yhdistysten pitää olla vireillä. Kirjasto, koulu tai terveysterveyspalvelu ovat tärkeitä myös omakotialueilla. Meillä Koivistonkylässä kirjasto on uhan alla. Kirjasto on tärkeä ja sitä pitää puolustaa. Pahalta tuntuu, jos meille vain työnnetään puhdistamo ja palvelut siirretään muualle.

Palvelujen suunnitteluun liittyen pitää muistaa ikäihmisten kotona asuminen tarvitsema tuki terveys- ja sosiaalipalvelujen kautta. Valtuutetuilla oli mahdollisuus tutustua näihin ikäihmisille tuotettaviin palveluihin. Koin itse tutustumispäivän hyvin antoisaksi näkemällä sen työn, jota henkilöstö tekee. Vanhustyö on yksilöllistä ja vaativaa. Sain huomata, että henkilöstö oli tässä tärkeässä työssään hyvin motivoitunutta.

Liikuntaa ikäihmisille

Liikunnalla on tärkeä rooli kaiken ikäisille, myös ikäihmisille. Se voi olla tanssi, kuten Aira Samulinilla, mutta se voi olla moni muu liikunnan muoto. Tampereella on pyritty saamaan puistoihin liikuntavälineitä kaiken ikäisille ja myös iäkkäimmille ihmisille. Ensimmäinen varsinainen senioripuisto rakennettiin Nekaalaan seurakuntakeskuksen ja Kotilinnasäätiön asuntojen läheisyyteen.

Liikuntaan liittyen tutustumisen arvoista liikuntaa tarjoaa myös Höntsy Oy. Heillä ei

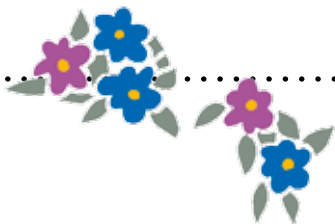
ole pakkoliittymistä tai kuukausimaksuja. Siivestyksen ja elämänlaadun lautakunta katsoi toiminnan sellaiseksi, että se voisi saada tilavuokria normaalia yrityshintaa edullisemmin. Höntsy Oy tuo leikkimieliset joukkuepallopelit tavallisten ihmisten ulottuville. Heidän ideansa on, ettei sinun tarvitse kuulua mihinkään joukkueeseen vaan voit mennä Höntsyn ryhmään ja pelata siellä muiden mukana.

Talven numerossa kerroin bussiliikenteen suunnittelusta ja varsinkin koulureittien toimivuudesta. Aila Dundar-Järvisen esityksestä

Joukkoliikennelautakunnan kokouksessa saatiin korjattua Atalan ja Tasanteen koululaisliikennettä palvelevan linjan toimivuutta. Linjan 37K palvelutasoa laajennetaan siten, että linja kulkee reittiä Tasanne-Takahuhdin koulu ja iltapäivällä takaisin. Kannatin lämpimästi tätä ehdotusta.

Loppuun haluan liittää professori Esko Valtaojan viestin. Suomessa on nyt paljon paremmin kuin ennen ja tulevaisuus näyttää valoisalta. Tämän todistavat tilastot! Valoisaa kesää kannattaa siis odottaa!

Matti Höyssä

RASKAANKALUSTON VARAOSAT JA TARVIKKEET

RASKASSARJA
HEAVY DUTY SPAREPARTS

TAMPERE • SEINÄJOKI

Keskuojankatu 18, 33900 TAMPERE, puh (03) 3140 3140
Puurtajantie 19, 60510 HYLLYKALLIO puh (06) 4293 100
www.tavo.fi

**Katossa
reikä,
eikä!**

Mitä eroa on kattoremontilla ja kärpäsillä?

*Kärpäset ovat seuranasi koko kesän,
kattoremppa vain 2 päivää.*

- Kattopellit ja kattoturvatuotteet suoraan valmistajalta
- Markkinoiden ainoa ruostumaton kouru
- Tehokas ja laadukas asennuskonsepti

**Tule katsomaan alueesi työnäytöksiä,
SOITA 03 3398 6722**

**HÄMEEN
LAATUREMONTTI**

www.laaturemontti.fi
Pirkanmaan yksikkö

Nyt maa-aineksien hankkiminen on kotitalouksille helppoa - tule niin lastataan peräkärrysi!

Kari Lahden Pieni Soramonttu tekee juuri Sinulle helpoksi ja edulliseksi maa-ainesten hankkimisen. Laita peräkärry autosi perään ja aja Ylöjärven Pikitielle noutamaan tarvitsemasi tuotteet.

Meillä on ystävällinen palvelu ja monipuolinen tuotevalikoima. Laita nyt koti- ja mökkiympäristösi kerralla kuntoon.

**PIENI
SORAMONTTU**
Pikitie 3, 33470 Ylöjärvi

Avoinnna

Ma - Pe 16:00 - 19:00

La 10:00 - 15:00

puh. 0400 802 818

www.pienisoramonttu.fi

KAUPUNGINVALTUUTETUN *palsta*

Yllätyin iloisesti, kun sain vihjeen kirjoittaa Tampereen Omakotiviestiin. Lienee paikallaan kertoa aluksi hieman itsestäni.

Olen Tampereen kaupungin pitkäaikainen luottamushenkilö: olen ollut liki 20 vuotta Tampereen kaupunginvaltuutettuna, sekä maakuntavaltuutettuna. Luottamustehtäviä on paljon. Pirkanmaan käräjäoikeuden lautamiehenä olen toiminut yli 20 vuotta, josta minulle on myönnetty Herastuomarin arvonimi. Olen myös Pirkanmaan sairaanhoitopiirin hoitoetisen neuvottelukunnan jäsen, Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan jäsen, Lasten ja nuorten palvelujen lautakunnan jäsen sekä Tampere-talon hallituksen jäsen. Pohjakoulutukseltani olen kehitysvammahoitaja, lisäksi psykologin opintoja Tampereen yliopistossa. Olen monessa järjestössä ja vapaaehtoistoiminnassa mukana. Suomen suurimman mielenterveysyhdistyksen, Taimi ry:n puheenjohtajana olen ollut 7 vuotta.

Perheeseeni kuuluu puoliso ja 4 poikaa. Muutimme elokuussa 2014 omakotitaloon Linnainmaalle. Palasimme juurillemme, sillä asuimme 20 vuotta sitten myös Linnainmaalla omakotitalossa, josta muutimme Tampereen keskustaan. Keskustan vilinästä tuli asuttua 15 vuotta. Nyt tuntuu tosi hyvältä taas asua omakotitalossa: luonto pieneläimien löytäminen oven ulkopuolelta ja palvelut ovat Koilliskeskuksessa todella lähellä. Runsasluminen talvikaan ei harmittanut, vaikka lumitöitä riitti kaikille perheenjäsenille ihan kiitettävästi. Nyt kesän alettua pihatyöt ja grillaaminen tuntuvat todella mieluisilta. Pitkään kerrostalossa asuneena osaa arvostaa omaa rauhaa ja luonnon läheisyyttä todella paljon.

Tampereen kaupungissa tapahtuu todella paljon uudistuksia tällä hetkellä, poimin niistä joitakin oleellisia tähän:

Tampereen toimintamalli ja johtaminen uudistuu

Tampereen kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.12.2015 kaupungin toimintamallin uudistamisen vuoteen 2017 mennessä. Tamperetta johtaa jatkossakin pormestari. Apulaispormestareiden määrä vähenee neljästä kolmeen. Sisäisestä tilaaja-tuottajamallista luovutaan. Apulaispormestarit ovat edelleen päätoimisia luottamushenkilöitä ja johtavat lautakuntia. Lautakunnat vastaavat uudessa toimintamallissa palveluiden järjestämisestä ja palvelutoiminnan poliittisesta johtamisesta. Kaupungin palvelut sijoittuvat jatkossa kolmelle palvelualueelle. Palvelualueet ovat hyvinvoinnin pal-

velualue, elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualue sekä kaupunkiympäristön palvelualue. Kaupungin uusi palvelualueiden toimintamalli käynnistyy viimeistään 1.1.2017. Tampereen kaupungin lautakuntarakenne uudistetaan. Johtokunnat lakkautetaan ja niiden tehtävät siirtyvät kaupunginhallitukselle, lautakunnille ja viranhaltijoille.

Lautakunnat muodostuvat seuraaville palvelualueille:

Hyvinvoinnin palvelualue: sosiaali- ja terveyslautakunta, sivistys- ja kulttuurilautakunta. Sosiaali- ja terveystieteiden (sote) toteuttama hyvinvoinnin palvelualueella olisi yksi hyvinvointilautakunta.

Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualue: elinvoima- ja osaamislautakunta, asunto- ja kiinteistölautekunta.

Kaupunkiympäristön palvelualue: yhdyskuntalautakunta, joukkoliikennelautakunta.

Tampereen ratikka on lähellä toteutumista

Valtion kehysriihessä näytettiin vihreää valoa Tampereen ratikka- hankkeelle. Aiesopimuksen mukainen valtion 30 prosentin rahoitusosuus Tampereen suurimpaan joukkoliikennehankkeeseen toteutuu kahdessa osassa. Valtionosuus on 71 miljoonaa euroa. Lisäksi kaupungin maanmyyntituloilla rahoitetaan noin 70 miljoonaa arvioidusta 250 miljoonan euron kokonaiskustannuksesta. Lokakuussa 2016 Tampereen kaupunginvaltuusto tekee lopullisen rakentamispäätöksen. Ratikan rakentamisella on merkittävä vaikutus linjaston läheisyydessä sijaitsevien tonttien arvoon. Ratikka on myös ympäristöystävällinen joukkoliikennehanke, koko kaupunkiseudun elinvoimahanke, jonka rakentaminen edistää työllisyyttä noin 3000 henkilötyövuodella. Kaupunkiseu-

dun on arvioitu kasvavan noin 110 000 asukkaalla seuraavan 20 vuoden aikana, mikä edellyttää investointeja joukkoliikenteeseen. Raitiotiejärjestelmän esteettömyyteen kiinnitetään erityistä huomiota. Itsenäisyydenkatu, Sammonkatu ja Teiskontie ovat osa raitiotien reittiä, josta rakentaminen on tarkoitus aloittaa. Reitti kulkee aluksi väleillä Hervanta - keskusta - Tays. Rakentamisen on suunniteltu alkavan heti rakentamispäätöksen jälkeen. Raitiotien ensimmäisen osuus voitaisiin saada liikennöintiin vuonna 2021.

Tampereen Kansi ja Areena -hanke

Kansi ja Areena on Keskustan kehittämissuunnitelmaan kuuluva kaupunkikehityshanke, joka toteutuessaan mahdollistaa kokonaan uudenlaisen alueen toteutumisen Tampereen ydinkeskustaan. Kansi ja Areena -hanke esiteltiin ensimmäisen kerran vuonna 2009. Vuonna 2010 valtuusto päätti hankkeen asemakaavoituksen käynnistämisestä ja kaupungin roolista hankkeen mahdollistamiseksi. Samalla päätettiin, että monitoimiareenan valmistuttua Hakamet-sän jäähalli 1. poistetaan jäähallikäytöstä ja se muutetaan sisäurheilukeskukseksi.

Asemakaava hyväksyttiin valtuustossa kesälä 2011. NCC ilmoitti joulukuussa 2014 vetäytyvänsä hankkeesta. Hanketta kuitenkin jatkettiin ja Tampereen kaupunginhallitus hyväksyi 2.5.2016 Kannen ja areenan toteutussopimuksen ja SRV:n yritysryhmittymän hankkeen toteuttajaksi. Asiasta päättää kaupunginvaltuusto 16.5.2016, jolloin käsittely on poikkeuksellisesti suljettu ovin.

Jätän ennen valtuuston kokousta valtuuston kyselytunnilla kyselyn Kansi- ja Areena hankkeen kustannuksista. Kaupunginhallituksen hyväksymässä toteuttamissopimuksessa mää-

ritellään, että Tampereen kaupunki sijoittaa monitoimiareenan omistavaan yhtiöön enintään 26 miljoonaa euroa. Vähemmistöosakkaana Tampereen kaupunki saa tasavertaiset tuotot sijoitukselle. Kaupunki maksaa omistukseensa tulevan monitoimiareenan kannen rakentamisesta toteutussopimuksen ehtojen mukaisesti 22,7 miljoonaa euroa (alv 0 %). Kaupunki perii areenan tonteista ja areenan kannesta vuokraa yhteensä 420 000 €/vuosi sidottuna indeksiin toteutussopimuksen ehtojen mukaisesti.

Rakennusyhtiö SRV on nimennyt Tampereen Kansi ja areena -hankkeensa Tampereen Kruunuksi: viisi tornitaloa, 100 miljoonaa euroa maksava monitoimiareena ja sen yhteyteen rakennettava hotelli. Koko hankkeen hinta on huomattavan suuri, yli 500 miljoonaa euroa. Jos kaikki menee hyvin, Kannen rakentami-

nen alkaa ensi vuonna ja areenan rakentaminen vuonna 2018. Valmistumisvuosi on arvioitu olevan 2020.

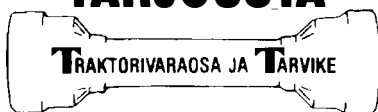
Lopuksi vielä asiaa koululaiskuljetuksista, joista on kirjoitettu myös tässä lehdessä. Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan (Jolila) kokouksessa 16.3.2016 hyväksyttiin joukkoliikenteen palvelutaso ajalle 8.8.2016–4.6.2017. Tein kokouksessa muutosesityksen, että linjan 37K palvelutasoa laajennetaan ja parannetaan siten, että linja kulkee reittiä Tasanne - Takahuhdin koulu ja iltapäivällä takaisin. Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Näin Atalan/Tasanteen alueen koululaisten kulku Takahuhdin kouluun helpottuu huomattavasti.

Aurinkoista kesää kaikille !

Aila Dündar-Järvinen

**KANNATTAISI
MUUTEN KYSYÄ
POLTTOÖLJY-
TARJOUSTA**

TRAKTORIVARAOSA JA TARVIKE
Hatanpäänvaltatie 40
33900 Tampere
Puh. 03-2122 747

SiivousSissit®
Ja elämäsi on siistiä

Siivous- ja kotipalvelut

040 537 9111

www.siivoussissit.fi

Täydellistä hautausalan palvelua vuodesta 1951

Hautausseimistö
OLAVI MOISIO Ky

Tuomiokirkonkatu 26, 33100 TAMPERE
Vastapäätä Stockmannia
Puh. (03) 2124 164
Ark. 9 – 16.30

Huom. Asiakkaillemme maksuton paikoitus P-Hämpin parkkiluolassa
ja Stockmannin parkkihallissa

jaarli oy

Pukkilantie 2, 14200 TURENKI

www.jaarli.fi

Ari Turunen 050 332 0529 ari.turunen@jaarli.fi

Asianajaja, oik.lis. Tarmo Lahtinen vastaa Omakoti-Viestin lukijoiden kysymyksiin, jotka koskevat mm. kiinteistöjuridiikan ajankohtaisia asioita. Kiinnostavat aiheet tai selvittävät tapahtumat tulisi esittää Lahtiselle hyvissä ajoin ennen seuraavan lehden ilmestymistä. Luonnollisesti juristimme antaa alan neuvoja maksutta yhdistyksen jäsenille ja tarvittaessa hoitaa niitä pidemmällekin koottu hintaan.

Yhteystiedot:

puh. 2128909, 040 5477874

asianajolahtinen@elisanet.fi

Kiinteistön kuntotarkastajan vastuusta

Hyvin usein ennen kiinteistökauppaa kaupan osapuolet tekevät kaupan kohteesta ns. kuntotarkastuksen. Kaupan tekijät valitsevat hyvänä pitämänsä kuntotarkastajan eri tavoin. Joskus valitaan tarkastaja yhdessä ja joskus osapuolet valitsevat hänet erikseen. Useampiakin tarkastajia saatetaan valita varsinkin kaupan teon jälkeen, jos kiinteistökaupan kohteen laadusta alkaa tulla riitaa.

Kun kuntotarkastuksesta tehdään sopimus, sopimussidonnaisuus syntyy sopimuksen tekijöiden välillä, eli kuntotarkastajan ja häneltä tarkastusta pyytäneen kaupan osapuolen välillä. Kaupan osapuolen tarkoituksena on tietysti saada kuntotarkastajalta sellaista tietoa ja

havaintoja kaupan kohteesta, että kauppahinta saadaan oikein vastaamaan kiinteistön todellista kuntoa ja arvoa. Ostaja ei halua maksaa huonokuntoisesta kiinteistöstä ylihintaa, eikä kunnan myyjäkään halua tavoitella liian suurta hintaa, jos kaupan kohteen kunto ei sitä edellytä.

Suomessa kuluttajansuojalaki sääntelee palvelusopimuksia, joita esim. kuntotarkastajat tekevät yksityisten henkilöiden kanssa. Laki edellyttää sitä, että kuntotarkastajat tekevät tarkastustehtävänsä huolellisesti ja ammattitaidolla. Jos näin ei tapahdu, kuntotarkastajalle saattaa syntyä korvausvastuu tarkastuksen teettäjää kohtaan siitä, että teettäjä joutuu anta-

maan kiinteistön ostajalle esim. kauppahinnan alennusta tai maksamaan vahingonkorvausta.

On korostettava sitä, että kuntotarkastajien korvausvastuu ikäänkuin työn tilaanjan rinnalla vastapuolelle on hyvin harvinaista. Tarkastussopimuksen sisältö kuvaa sen, mitä yleensäkin on tarkoitus tarkastaa. Esim. ns. salaiset virheet, jotka vaatisivat rakenteiden avaamista jäävät vastuun ulkopuolelle. Tarkastusvastuun ulkopuolelle rajoitetaan useimmiten kiinteitön monet laitteet jne.

Kuten edellä on todettu, kuntotarkastajan vastuuta on Suomessa tarkasteltu lähinnä ns. sopimusvastuuna. Kun kuntotarkastaja on tehnyt tarkastussopimuksen toisen kaupan osapuolen kanssa, sopimussidonnaisuus kaikinpuolin syntyy vain heidän välillään. Myös kuntotarkastajan mahdollinen korvausvastuu ala-arvoisesta tarkastustyöstä syntyy hänen sopimuskumppania kohtaan, joka mahdollisesti joutuu maksamaan kaupan toiselle osapuolelle hyvitystä kaupan kohteen laatuvirheen vuoksi.

Suomen oikeuskäytännössä on ollut epävarmuutta pitkään siitä, voisiko kuntotarkastaja joutua korvausvastuuseen ala-arvoisesta työstään suoraan myös kiinteistökaupan toiselle osapuolelle, vaikka tämä ei olekaan tehnyt mitään tarkastussopimusta kuntotarkastajan kanssa.

Itä-Suomen hovioikeus on antanut ongelmaan uudessa päätöksessään lisävalaistusta (Itä-Suomen HO, 22.1.2016 / 36). Tapauksessa B oli myynyt talonsa A:lle. Ennen kauppaa B oli teettänyt yksin kuntotarkastuksen talosta. Kuntotarkastajan tarkastustyö ei kaikissa suhteissa ollut aivan priimaa, minkä vuoksi hänen vastuunsa olisi voinut tulla ajankohtaiseksi.

Päätöksessään hovioikeus totesi, että kuntotarkastuksen tarkoituksena on tarjota molemmille kaupan osapuolille kaupanteon kannalta merkittävää tietoa, ja kuntotarkastuksessa tehdyt havainnot voivat vaikuttaa merkittävästi tulevan kaupan ehtoihin. Kuntotarkastajan, joka tarkastusta tehdessään on tiennyt hänen lausuntoaan käytettävän tulevassa kiinteistökaupassa, täytyy ymmärtää, että sopimukseen nähden ulkopuolinen henkilö tulee todennäköisesti luottamaan hänen antamiin tietoihin. Näissä olosuhteissa kuntotarkastajalla on velvollisuus valvoa tehtävää suorittaessaan myös toimeksiantajansa sopimuskumppanin etua. Kuntotarkastajan ja toimeksiantajan vastapuolen suhde voidaan siten rinnastaa sopimussuhteeseen.

Kun hovioikeus totesi, että kuntotarkastaja oli ollut ikäänkuin sopimussuhteessa myös A:han, hovioikeus alkoi punnita kuntotarkastajan vastuuta myös A:n suuntaan. Tässä hovioikeus sovelsi Suomen vanhaa sopimusoikeudellista periaatetta siitä, että sopimuskumppanin, joka katsoo tulleen loukatuksi sopimuksen toteuttamisessa, on ns. reklamoitava vastapuolta kohtuullisessa ajassa sopimusrikkomuksesta. Oikeuskäytännössä on katsottu, että yleinen reklamointiaika olisi vain muutamia kuukausia. Kun A oli tullut tietoiseksi kuntotarkastusraportin puutteellisuudesta jo yli kaksi vuotta aikaisemmin, kuin oli ilmoittanut siitä kuntotarkastajalle, reklamaatio oli myöhässä. Tämän vuoksi tarkastajan vastuuta A:han nähden ei lainkaan tutkittu hovioikeudessa.

Hovioikeuden ratkaisu on mielenkiintoinen. Hovioikeus siinä myös reilulla tavalla ilmoittaa muuttaneensa nyt vanhaa käytäntöään. Hovioikeus ilmoittaa, että se jossakin aiemmassa vastaavassa kiistassa on soveltanut Suomen yleistä vahingonkorvauslakia. No, tämä ei ole mikään

häpeän asia. Suomen oikeuskirjallisuudessa on jatkuvasti kiistaa siitä, mitä lainsäädäntöä tämänkaltaiseen tilanteeseen pitäisi soveltaa.

Suomen yleinen vahingonkorvauslaki soveltuu lähtökohtaisesti vain sopimuksen ulkopuolisiin korvausvastuuihin. Siinä vain hyvin poikkeuksellisesti olisi mahdollista korvata ns. taloudellisia vahinkoja, josta kauppaan liittyvissä hyvityksissä on kyse. Näin vahingonkorvauslain mukaankaan kuntotermostuksen tilanneen vastapuolikaan ei helposti saisi oikeutta.

Tampere 6.5.2016.

Tarmo Lahtinen

Asianajaja, Tampere

ÖLJYPOLTINHUOLTO KEIJO HAVERINEN

- ♦ Kattilavaihdot
- ♦ Säiliöasennukset
- ♦ Öljypoltinasennus ja -huolto
- ♦ Lämmönsäätöautomaatiikat
- ♦ Laitteiston kuntoarviot
- ♦ Yli 40 vuoden kokemuksella

0400 236 955

keijo.haverinen@nic.fi
Kiertotie 4, 33450 Siivikkala

PERUSTA BIOKIMPPA NAAPURIN KANSSA!

Lisätietoa:

www.pirkanmaan-jätehuolto.fi/biokimppa
tai Pirkanmaan Jätehuollon
asiakaspalvelu, puh. (03) 240 51 10

Seka- ja bio-
jätteen kaveriksi
maksuton
metallin ja lasi-
pakkausten
keräys

PIRKANMAAN
JÄTEHUOLTO

TEEN TYÖT JOSTA ET ITSE SELVIÄ

- Pihapuiden kaadot
- Risujen / puiden pois kuljetukset
- Kantojen poisto tonttia rikkomatta
- Pensas- / kuusiainojen leikkaukset
- Pihan- / maanmuokkaukset
- Rännien puhdistus ja
ulkopuolelta pesu
- Omakotitalojen / kesämökkien
ulkomaalaukset
- Ym. koti- / mökkityöt

Kysy lisää!

Tmi Avuksileo

Puh. 040-961 5932

Muista kotitalousvähennys.
Vastuuvakuutus on!

Älytalo - älyttömille?

Älykkäistä pientaloista ovat jotkut vaahdonneet jo toistakymmentä vuotta. Olen yrittänyt saada selville, mikä tekee talon älykkääksi. Kaksi erilaista näkökulmaa näyttää olevan.

Härpäkesuuntautujien mielestä mahdollisimman paljon antureita ja niiden valvontaa ja talo on älykäs. Vanha sanonta, että viimeinen sammuttaa valot, heitetään roskikseen. Valot sammuvat, kun viimeinen poistuja vilauttaa elektronista läpykkää tunnistimeen. Joku saa kiksejä siitä, että systeemin perusteella pystyy näkemään kuka oli milloinkin poistunut ja palannut rakennukseen. Joku taas on onnellinen, kun tietokoneesta tai mobiililaitteesta voi tarkkailla kunkin huoneen lämpötilaa. Päivittäinen energian ja veden kulutuksen seuranta antaa jollekin lisäarvoa.

Pakko sanoa, että vaikka olen tekniikasta kiinnostunut, en noista ominaisuuksista olisi valmis maksamaan enkä jaksaisi seurata moisia. Jatkuva energiankulutuksen päivittäinen seuranta ei anna kovin paljon järkevää tietoa, jos taloa lämmitetään useilla eri tavoilla kuten uuneilla, ilmalämpöpumpuilla ja paikka on aurinkoinen. Kulutus voi heilua kymmeniä prosenteja. Hyödyllinen on palohälyttimien signaalin siirto ulkopuoliseen valvomoon - suuri osa paloista syntyy, kun asukkaat ovat poissa tai ovat jostain syystä niin sikeässä unessa, etteivät herää ajoissa savuun. Älykkäintä on kuitenkin ennaltaehkäisy eli toimia pelastuslaitosten opasteiden mukaan ja varustaa esim. liesi ajastimella. Rikosturvallisuuden parantamisesta on

poliisilla ja vakuutusyhtiöillä ohjeita.

Pesukoneitten liitäntäjohtojen vuodot ovat yleisiä vesivahinkolähteitä ja kosteusanturi kertoisi hiipivän vaaran. Päävesimittarin tarkkailu voi paljastaa esim. vessojen huuhtelusäiliön venttiilin pienet vuodot, mutta ne kyllä saa selville omin silminkin.

Ilmanvaihtoa voi olla mielekästä ohjata tarpeen mukaan esim. tarkkailemalla sisäilman kosteutta. Vielä parempi olisi tarkkailla ilman laatua seoskaasuanturilla, jolloin rakenteista ja sisustuksista haihtuvat hiilivedyt ja ihmisten hiilidioksidipäästöt tulevat esiin. Tosin voi kysyä, onko sisäilma koskaan liian hyvä. Sisälämpötilan heiluttelua läsnäolon mukaan en useinkaan pidä älykkäänä, sillä se voi johtaa laitteistoja vanhentavaan lämpöliikkeeseen ja suhteellisen kosteuden liialliseen nousuun.

Älykkäästi tehty talo

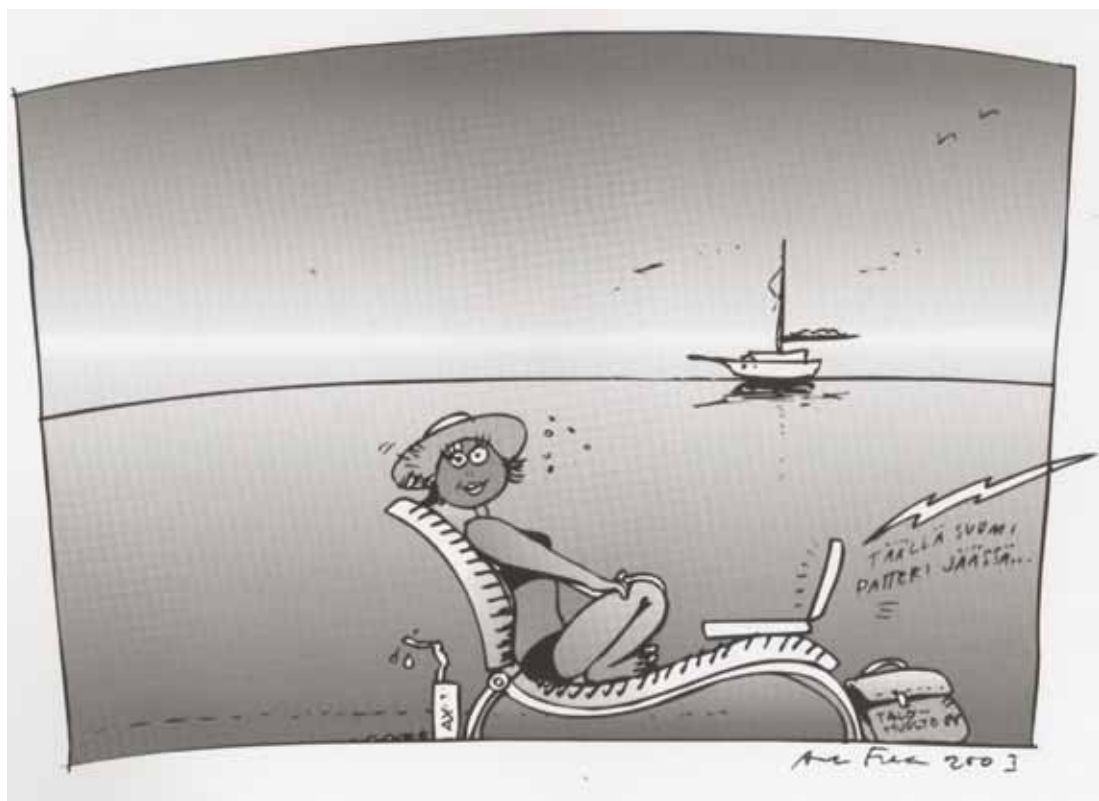
Toinen ja mielestäni älykkäämpi koulukunta pitää pientaloa älykkäänä, jos se on tarkoituksenmukainen ja ekologinen. Tarkoituksenmukaisuus pitää sisällään muuntumiskyvyn, jos asukkaiden lukumäärässä, liikuntakyvyssä, harrastuksissa tai vaikkapa kotona suoritettavassa etätöissä tapahtuu muutoksia. Varautumista sähkönsaannin häiriöihinkin tai ainakin siirtotariffin suuriin muutoksiin kannattaisi harkita.

Ekologisuus tarkoittaa kestävien ja vähän kuluttavien materiaalien käyttöä sekä varautumista muutoksiin energianlähteessä. Lämmityksessä esim. matalalämpöinen vesikiertoi-

nen järjestelmä antaa mahdollisuuden käyttää tehokkaasti lämmön lähteenä kattilaa, kaukolämpöä, maalämpöä. ilmasta veteen lämpöpumppua, poistoilmalämpöpumppua, uuniin asennettua putkilämmönsiirrintä, savukaasulämmönsiirrintä ja aurinkokeräimiä. Mielellään järjestelmässä saisi olla vesivaraaja, johon mahtuu ainakin yhden kylmän vuorokauden tarvitsema lämpöenergia. Tulevaisuudessa ei ihan mahdotonta liene oman sähkön kehittäminen lämpökoneella eli ehkä Stirling-moottorilla.

Talon tekniikan tietojen tehokas arkistointi on myös älykästä. On tärkeä tietää mitä muutoksia ja parannuksia on tehty, millaista ja minkä ikäistä tekniikkaa käyttöohjeineen ja takuutietoineen on olemassa ja millaisia kuukausi- tai vuositasen kulutuksia on mitattu. Myytäessä ja vuokrattaessa on oltava laadittuna energiatodistus. Sen tulisi sisältää myös ehdotuksia parannuksista tai alustava korjausaikataulu.

Börje Hagner
LVI-DI

Antureilla ja muilla härpäkkeillä varustetun talon tilaa voi seurata ja ohjata vaikka mistä - jos kiinnostaa (Kuva EX AX LUX-kirja/Arto Forsell).

RAKENNUSMESTARIN *palsta*

Rakennamme kesämökin

Monen suomalaisen perushaaveisiin kuuluu omakotitalon ja auton lisäksi kesämökki. Varsin moni onkin pystynyt haaveensa toteuttamaan. Mökkejä on maassamme lähes puolimiljoonaa ja uusia valmistuu yli viidentuhannen vuosivauhtia. Niitä on kalliita ja halpoja, laadukkaita ja laaduttomia. Aina ei suurella rahallakaan saa laadukasta loma-asuntoa, ellei tunnista perusasioita. Olen koonnut joitakin tärkeiksi katsomiani asioita lomapa-ratiisin rakentamisesta.

Ihanteellinen tontti on kohtuuhintainen ja sijaitsee ison puhtaan veden kallioisella itärannalla, jossa on yhdessä kohtaa syvä vene-ranta ja toisessa matala kova hiekkapohjainen uimaranta. Tämä luonnokaunis paikka sijaitsee lähellä kaupunkia, on hyvien liikenneyhteyksi-en päässä ja kunnallistekniikan piirissä. Se on niin rauhallisella paikalla, etteivät sinne yllä kaupungin melu ja saasteet eivätkä kutsumat-tomat vieraat.

Tällaista tonttia tuskin löytyy. Siksi joistakin vaatimuksista on tingittävä. Helpointa se lieene tehdä kuljettavan matkan pituudesta, kunnal-listekniikas

Suunnittelupohjaksi kannattaa valita jonkin tunnetun valmistajan myyntiesitteestä mökki, joka eniten miellyttää omaa silmää ja mahtuu budjettiin. Kun suunnitelmaa muutetaan suunnittelijan kanssa omien mieltymysten mukaiseksi, saadaan suunnitelma, jolla voidaan kilpailuttaa myös muita hyviä mökinvalmistajia. Ennen lopullista kauppaa kannattaa vielä luonnossa mitailla, miten paperilla oleva rakennus

soveltuu omalle tontille ja sen ilmansuunnille.

Ihanne on, että aamuaurinko paistaa keittiöön (aamupalapöytään), päiväaurinko olohuoneeseen ja kuistille sekä ilta-aurinko kuistille ja saunaan. Makuuhuoneet voivat olla pohjoiseen. Kannattaa myös muistaa, että tontti ja mökki ovat sopusoinnussa keskenään. Hyvälle ja kaltille tontille ei kannata rakentaa vaatimatonta mökkiä, vaan tehdään ensin esimerkiksi hyvä rantasauna tai aitta. Sitten kun varat sallivat rakennetaan kunnon loma-asunto.

Rakennuksen paikka on kaavassa määritelty. Jos kaavaa ei ole, merkitään paikka yhdessä rakennustarkastajan kanssa niin, että siihen on hyvä tehdä perustukset ja että se on kunnan määräysten mukaisesti vähintään 25-35 metriä rannasta (rantasaunalla etäisyys voi olla 15-25 metriä) ja 7 metriä naapurin rajasta sekä 8 metriä jo olevasta rakennuksesta (savusaunasta 30 metriä). Lisäksi sieltä on oltava hyvät näköalat. Näköalasta tarvittaessa voidaan tinkiä, mutta ei metrimääristä.

Ennen varsinaisen rakentamisen alkamista kaadetaan rakennusalueen lisäksi mökin ympäriltä puut vähintään 5 metrin, mieluiten 10 metrin etäisyydeltä ulkoseinistä. Näin valoisuuden lisäksi suojataan rakennus ylimääräisiltä home- ja muilta lahottajaitiöiltä, joita puut juuistoiheen levittävät.

Perustukseksi suosittelen maasta irti olevaa rossipohjarakennetta. Tämä siksi, että mökit yleensä ovat osan vuotta lämmittämättä. Rossipohja kestää lämpötilojen vaihteluita, mutta maanvaraisissa lattioissa kosteus ja erillaiset maasta nousevat kaasut ja hajut pyrkivät sisätiloihin eivätkä tuuletu, niinkuin rossipohjissa.

Jos tämä tuuletettu alapohja tehdään umpisokkeliseksi on tärkeää, että tuuletusluukut eli kissanluukut tehdään riittävän suuriksi. Kooltaan niiden on oltava vähintään 1:200 lattia-

pinta-alasta, eikä niitä saa koskaan tukkia. Tätä vaaraa ei ole, jos tehdään sokkeli pilareista. Pilariperustus esimerkiksi reijällisistä harkoista rakentamalla on myös edullisempi ja helpompi tehdä. Peruspilareiden etäisyys toisistaan ei saisi olla 1,5-2,0 metriä enempää, ettei lattia natisse ja etteivät astiat kilise, kun kävellään valmiin mökin sisällä.

Seinämaaliksi soveltuu parhaiten massiivinen, vähintään viisituumaa eli 125 mm vahva hirsirakennus. Se on kaunis ja helppohoitoinen satojavuosia kestävä hengittävä luonnontuote. Mikäli hirsiseinä lisälämmöneristetään ja käytetään rakennusmuoveja, voi kosteuden kanssa tulla ongelmia. Varsinkin jos kosteita tiloja ei ole sijoitettu erilliseen saunarakennukseen.

Turvallisimmin lämmöneristys saadaan lisättyä niin, että hirsiseinän annetaan olla hirsiseinä ja lisätään ylä- ja alapohjan eristystä riittävästi. Samalla hankitaan kunnon ikkunat ja ovet. Pahimmat lämpövuotokohdat hirsirakennuksissa ovat ulkonurkissa ja läpimenevien väliseinien ulkoseinäsälvöksissä. Niiden eristämiseen kannattaa pystytysvaiheessa kiinnittää erityistä huomiota.

Seinähirsiiä on nykyisin satavana liimattuna hyvinkin paksuina ja pitkinä tai valmiiksi uretaanilla eristettynä. Tällaiset hirret eivät myöskään paljoa halkeile. Oman vanhanaikaisen mielipiteeni mukaan ne eivät sovi kesämökkiin, mutta ehkä omakotitaloon.

Katoksi suosittelen harjakattoa. Se ei saalla kuitenkaan niin jyrkkä, ettei sillä neulasten ja lehtien lakasija pysy. Kattomateriaaliksi ei ulkonäkönsä ja äänekkyytensä takia sovellu pelti. Sen sijaan paanuhuopakate varustettuna alushuovalla on aivan hyvä. Myös tiilikate sopii vankkarakenteisen kesämökin katteeksi.

Kesämökin paras ilmastointilaite, kosteuden poistaja ja nopea lämmönantaja on puuhella.

Sitä suosittelen varaavan takan tai leivinuunin lisäksi. Myös ilmalämpöpumppu on hyvä ja halpa peruslämmönpitäjä.

Kesäasuntoa rakennetaan harvoin viemäröinnin piiriin. Sen vuoksi yleisin käymälämuoto on ulkokuusi eli ”hyyskä”. Viimevuosina on markkinoille tullut hyviä kompostoivia käymälöitä, jotka voidaan sijoittaa sisälle. Mielestäni näistä soveltuu kesämökkiin ainoastaan sellainen malli, jonka automaattisesti sulkeutuvassa pytyssä on kuivattava sähkölämmitys ja jatkuva koneellinen ilmanpoisto katolle. Toiminnan kannalta on tärkeää, että korvausilmaa tulee esteettä poistetun tilalle myös talvella, esimerkiksi oven alaosaan tehdystä reilusta raosta.

Tällainen mukavuuslaitos ei haise, ja jos säiliö on rossipohjan alla ei tällaista biokompostoria tarvitse tyhjentää (kukille tai istutuksille) kuin kerran tai kaksi kesässä.

Uutta, komeaa ja kallista kesämökkiä ei kannata pilata enää kalustuksella. Sinne ei sovi kaupunkiasunnosta poistetu vanha sohva eikä kulunut pöytä. Vaan vielä on kulutettava vähän euroja ja hankittava tyyliin sopivat kunnon kalusteet.

Kuten tiedetään makuja ja mökkejä on monenlaisia. Yhtä ja oikeaa ei ole olemassakaan. Edellä esitetyt asiat ovat käytännön rakentamisessa tulleet kirjoittajalle tutuiksi, joten tulkoott ne lukijoillekin tiedoksi, jos ne vaikka herättäisivät Teissä uusia ajatuksia.

Rakennusmestari
Taisto Lopenen

Yli 25 vuoden kokemuksella

- Puhdistukset
- Tarkastukset
- Lasikuitupinnoitukset
- Säiliöiden vaihdot
- Poistopuhdistukset

ÖLJYKOLMIO OY

Puh. 010 286 6080
(hintaa 0.0282/puhelu+0.0595/min)

www.oljykolmio.fi

Sokeriarvot kohdilleen – liikunta ja ravitseminen edellä

”Uusien kakkostyyppin diabetekseen sairastuvien käyrä on kääntynyt laskuun”, iloitsee Diabeteskeskuksen ylilääkäri Pirjo Ilanne-Parikka. Tapaan hänet ja kaksi muuta keskuksen työntekijää projektipäällikkö Sari Kosken ja vastaavan diabeteshoitaja Anneli Jylhän keskellä kaunista tamperelaista korpimaisemaa. Diabetes alkaa olla ilmiönä tuttu kaikille. Pirjo Ilanne-Parikka on optimistinen siitä, koulujen uusien opetussuunnitelmien ilmiöoppiminen voisi sisältää myös kokonaiskäsityksen oman terveyden ylläpidosta. ”Joka tapauksessa on hyvä, että koululiikuntaa tulee lisää ja kouluruokailu tarjoaa mahdollisuuden terveelliseen syömiseen.” Tärkeä perusyksikkö terveiden elämäntapojen omaksumiselle on kuitenkin koti kasvuympäristönä. Viestin perille meno niin vanhemmille kuin nuorille vaatii terveyden ”lukutaitoa” ja sopivassa määrin itseuria. Näin toteamme keskustellessamme toukokuisen helleaallon lämmittämällä sisäpihalla.

Askelmittari mukaan puutarhatöihin

”Lääkkeetöntä hoitoa ei voita mikään”, yli­lääkäri Ilanne-Parikka vakuuttaa, vaikka uudet lääkkeet ovat vaikuttaneet myös tehokkaasti. ”Uusista sokerinpoistolääkkeistä on saatu hyvä vaste, mutta niidenkin lisäksi on tärkeää se, mitä ja milloin syö ja miten liikkuu.”

”Omakotiasujana itsekin tiedän, että arjen puuhat ovat hyvää liikuntaa”, Ilanne-Parikka toteaa ja kehottaa lisäksi pari kertaa viikossa

Pirjo Ilanne-Parikka

lisäämään vauhtia niin, että hengästyy ja hikoaa sekä kohottamaan ikääntyvän lihaksiston kuntoa. ”Askelmittari on oiva hankinta omassa talossaan touhuavalle.”

Pirjo Ilanne-Parikka pitää tärkeänä, että diagnoosin saatuaan ensin laihduttaa, keinos­ta ei ole väliä. ”Stressihormonit vaikuttavat insuliinin toimintaan, joten turhaa stressiä pitäisi välttää. Liikakilojen aiheuttama vyötärömitan kasvu ja rasvamaksa ovat pahasta.”

Vaikka uusia potilaita ei ole siinä määrin kuin takavuosina, suurista ikäluokista ja eliniän pidentymisestäkin johtuen D2-tautia on meillä Suomessa runsaasti. ”Silti suurin huoli koko maailmalla on kehittyvistä maista. Esimerkiksi Intiassa ja Afrikassa, joissa elinympäristö ja ruokailutottumukset ovat muuttuneet vielä nopeammin kuin meillä, paljon vähemmällä ylipainolla varustetut sairastuvat”, Ilanne-Parikka toteaa.

Anneli Jylhä ja Sari Koski

Meillä ollaan onnistuttu tarttumaan ennaltäehkäisyyn ja löytämään hoitoa tarvitsevat jo aikaisessa vaiheessa. Viime vuosikymmenellä läpikäyty kansallinen diabetesohjelma oli menestys. ”Varhainen diagnosointi ja uudet hoidot ovat vähentäneet diabeteksen aiheuttamia lisäsairauksia.”

Diabeteskeskuksen ylilääkäriä huolestuttaa hieman. ”Tilanne on sellainen tällä hetkellä, että sokeriarvot ovat monilla kohdallaan, mutta verenpaine ja kolesteroli ovat koholla. ” Tämän vuoksi on erityisesti kiinnitettävä huomio näiden kolmen tekijän yhteisiin vaikutuksiin. Yksi elämä-projekti on osoitus siitä, että kolme kansantautiryhmää ajavat yhteistä asiaa.

Yksi elämä

Diabetesliitto on lyönyt tavoitteensa yhteen Sydänliiton ja Aivoliiton kanssa yhteisen hankkeen muodossa. ”Yksi elämä-hankkeen päätavoitteena on terveempi Suomi”, toteaa projektipäällikkö Sari Koski. ”Edistämme tie-

toa valtimosairauksista ja niiden ehkäisystä, hoidosta ja kuntoutuksesta, annamme ohjeita hyvästä ja monipuolisesta ruuasta, mm. käyttämällä sydänmerkkituotteita, jaamme tuolijumppakortteja ja olemme erilaisissa tapahtumissa mukana.”

Koski on kerännyt toimittajalle paketin aineistoa, jotka on kenen tahansa saatavissa messuilla, tapahtumissa ja tilaamalla omiin tilaisuuksiin. ”Pyrimme myös vaikuttamaan kuntatason päättäjiin, että mm.koulujen ja päiväkotien ruokapöydissä olisi tarjolla sydänmerkkikriteerit täyttävää ruokaa. Noin kymmenen kuntaa on jo mukana ja koko ajan kiinnostus lisääntyy.”

Sari Koski kertoo myös yhtä tärkeää olevan, että saamme ihmiset liikkumaan ja toteuttamaan pieniäkin päätöksiä elämässään. ”Siksi jaamme tapahtumissa mm. tuolijumppakortteja, haastamme ihmiset kävelemään 15 minuuttia ruuan jälkeen ja aina puhuessaan puhelimessa. Hyvä olisi niinikään sulkea ruutu tuntia ennen nukkumaan menoa.” Paketista löytyy

myös mittanauha, jolla niin mies kuin nainen voi tarkistaa, kuuluuko diabeteksen riskiryhmään. ”Vatsanympäryksen mittausta herättää hilpeyttä messuilla.”

”Kakkostyyppin diabeetikot tuntevat tutkimusten mukaan helposti syyllisyyttä sairastumisestaan ja kuten Pirjo Ilanne-Parikka totesi, nämä ovat tyyppistä riippumatta haimasairauksia ja oman elämäntavan osuus on vain osa sairastumisen mahdollista syytä”, diabeteshoitaja Anneli Jylhä muistuttaa. ”Turhan syyllisyyden ja siitä syntyvän stressin kantamisesta ei ole mitään hyötyä.”

”Päivittäin on lupa onnistua ja myös epäonnistua”, Sari Koski kannustaa ottamaan arjen haasteet vastaan. Hän ehdottaa käymään netissä sivulla pienipaatospaivassa.fi ja siellä jakamaan tarinansa niin onnistumisissa kuin epäonnistumisissa. ”PPP-tsempparit tukevat sinua tai sitten saat vertaistukea tutustumalla muiden kertomuksiin.” Koski muistuttaa vielä, ettei yksi viineri kaada hyvää ruokavaliota. ”Me lähdemme täällä siitä, että mikään ei ole kiellettyä ja että kannustamme pieniin muutoksiin kerrallaan. On tärkeää iloita siitä, mitä syö.”

Diabeteskeskus – kursseja ja koulutusta Särkänniemen vastarannalla

”Neljä kilometriä suorinta tietä Tampereen keskustaan”, toteavat haastateltavat hymyillen. Sillä he tarkoittavat vene- tai uintimatkaa, sillä Aitolahdessa sijaitsevan Diabeteskeskuksen rannasta Näsijärven yli näkyy Näsinneula. Alle puolen tunnin ajomatkan päässä kaupungista vuonna 1980 toimintansa aloittanut Diabeteskeskus ei edelleenkään ole tuttu paikka kaikille tamperelaisille. ”Yleisesti ajatellaan, että kaikki järjestöt pitävät päämajaansa Helsingissä.”

Diabeteskeskuksen vastaava diabeteshoitaja Anneli Jylhä ja osa n. 60-päistä henkilökuntaa

kiertävät kuitenkin ympäri Suomea. Minne milloinkin tilataan. Anneli kertoo olevansa lähdössä seuraavaksi päiväksi kouluttamaan hoitoalan ammattilaisia Kokkolaan. Myös esimerkiksi Omakotiyhdistys voi kutsua tilaisuuteensa asiantuntijan Diabeteskeskuksesta. Materiaali on edullista ja suuri osa jopa ilmaista, se tulee perille postituskulujen hinnalla.

Puolet liiton henkilöstöstä työskentelee kurssitoiminnan parissa Diabeteskeskuksessa. ”Kursseja on lähes joka viikko maanantaista perjantaihin ympäri vuoden, niin ykkös- kuin kakkostyyppin diabeetikoille”, Jylhä kertoo. Osa niistä on tarkoitettu nuorille, osa diabetesperheille, joiden lapset ovat sairastuneet. Ykköstyyppin kursseille hakeudutaan hoitavan lääkärin tai Kelan kautta.

”Meidän 2-tyyppin kurssit on suunnattu eläkeikäisille ja RAY tukee niitä. Viiden päivän kurssiin sisältyvät majoitus, sydänmerkkiruoat aamiaisesta iltapalaan ja ohjelmaa koko päivän ajaksi. Päivisin on täyttä asiaa ja opastusta elämäntaitoihin, ruokailuun, liikuntaan sekä hoitoon. Iltaisin vapaa-ajanohjaaja järjestää leikkimielellä kisaamista frisbeegolfissa, ohjaa vesijumppaa ja askartelua. Tarjolla on myös saunomista ja tikkupullan paistoa nuotiopiirissä. Majoitus omassa huoneessa, mukavassa sängyssä, rauhallisessa ympäristössä takaa hyvät yöunet. Omavastuu hinta näille kursseille on 300 euroa ja hinta sisältää tämän kaiken.” Anneli Jylhä kertoo.

Sari Koski muistuttaa vielä, että työikäisille vastadiagnosoiduille 2-tyyppiläisille on tarjolla ilolla vastaanotettu verkkokurssi. Työssä käyvän voi olla vaikeaa löytää aikaa edes vertaistapaamisiin, joten verkosta saa itsensä hoitamiseen tarvittavaa tietoa. Diagnoosin saavan työikäisen, monen mielestään terveen ihmisen, on ensin sopeuduttava uuteen tilanteeseen diabeetikkona.

Lasten pienten jalkojen vilske valtaa talon lomakursseilla.

Vertaistukea ja käytännön tietoa voi hankkia myös liittymällä paikalliseen Diabetes-yhdistykseen. Yhdistystoiminta aktivoi ja kannustaa, mutta aika iso osa osaa kiertää tälläkin genrellä toimivat yhdistykset. ”On meillä toki jäseniä n. 60 tuhatta, mutta kun ajattelee, että diabetesta sairastaa noin puoli miljoonaa suomalaista”, Anneli Jylhä ja Sari Koski päivittelevät. ”Siksi on hyvä, että verkosta löytyy vertaistia, kun sieltä ihmiset nykyisin tietoa hakevat.

Yksi elämä kortista mukautettu omakotiasujan puutarhatuolijumppa:

1. Puristan pakaroita yhteen 10 kertaa
2. Vilkuilen viisi kertaa olan yli molempiin suuntiin, tuleeko joku kylään tai onko naapuri puutarhatöissä.
3. Pyörittelen nilkkoja hartaasti ja sa malla tarkastan, etteivät punkit ole päässeet puremaan.
4. Painelen ohimoita ja unohdan kaikki tekemättömät työt.
5. Ajattelen mukavia.

Tyypin 1 diabetes

Insuliini on elämälle välttämätön tyypin 1 diabeteksessa. Puuttuva insuliinintuotanto on korvattava annostelemalla insuliini ihon alle useita kertoja päivässä. Tyypin 1 diabetesta ei voi ehkäistä.

Tyypin 1 diabetes on todettu noin 50 000 suomalaisella ja siihen voi myös sairastua kaikenikäisenä.

Tyypin 2 diabetes

Tyypin 2 diabeteksessa elimistön oma insuliini vaikuttaa heikosti ja sitä ei erity riittävästi. Usein insuliinintuotanto ehtyy lopulta kokonaan. Tyypin 2 diabeteksen puhkeamista voi estää tai sairauden etenemistä hidastaa omilla elintavoilla ja lääkähoidolla.

Usein oireeton sairaus kehittyy pikku hiljaa. D2 saatetaan todeta sattumalta muun sairauden yhteydessä. Tyypin 2 diabetes on todettu noin 300 000, tietämättään sairastaa ehkä n. 150 000.

Omakoti-ihmisen paras Sadonkorjuuaikaan sopiva sydänmerkin saanut ruokaohje:

5 annosta

600 g (n. 3 kpl) tuoretta punajuurta

1 iso porkkana

1 sipuli

2 vihreää omenaa

2 valkosipulinkynttä

2 rkl rypsiöljyä

1 l vettä

1 tl suolaa

1 tl rouhittua mustapippuria

1 tl kuivattua timjamia

100g maustettua tuorejuustoa

Ohje:

1. Kuori ja pilko punajuuret, porkkana, sipuli ja omenat.

Viipaloi valkosipulinkynnet.

2. Kuumenna öljy kattilassa ja kuullota kasvikset kevyesti. Lisää vesi, suola, pippuri ja timjami.

3. Keitä miedolla lämmöllä n. 45 minuuttia, kunnes kaikki ainekset ovat pehmenneet. Lisää tuorejuusto ja soseuta sauvasekoittimella.

Puu kaatuu!

Lahdensuun pihaan Ryydynpohjan Kukkolankadulle oli vuosikymmenien ajan kasvanut kauas korkeuksiin kurkoitteleva lehtikuusi. Pentti Lahdensuu tiesi varmaksi, että puu oli paikallaan jo 1950-luvulla. Puunkaadon ammattilainen Leo Juntunen arveli kuitenkin lehtikuusen iäksi jopa 80-vuotta.

Lahdensuut päättivät tänä keväänä, että puuvanhus on tullut elämänsä päätepiisteeseen.

”Oksistossa on ilmennyt lahoamista”, Pentti Lahdensuu toteaa.

”Ja kyllä se joka vuosi tuntuu roskaavan enemmän ja enemmän”, Kaarina Lahdensuu kertoo tullessaan talonsa ovesta miesten puuhia katsastamaan.

Taivaita hipova lehtikuusivanhus pitäisi kaataa.

Lahdensuut ovat ennenkin käyttäneet Avuk-sileon palveluita. Juntunen on kaatanut tontilta useamman puun. ”Tässäkin puussa riittää polttamista ensi talvena”, talon isäntä iloitsee.

Nosturi on jo viritelty paikoilleen, kun toimittaja saapuu paikalle. Leo Juntunen toteaa, että tässä taitaa olla nyt suurin puu hänen uralaan. Vielä päätetään mitata puun ympärys, jotta osattaisiin vastata uteliaiden kysymykseen puun halkaisijasta. 3 metriä ja 40 senttiä näyttää mittanauha. ”Siitä voi jokainen matemaatiikkaa hallitseva laskea, mikä on halkaisija”, myhäilee touhuja seuraava yleisö. Naapurikin piipahtaa terassillaan ja katsoo mietteliäänä tontin rajan takana tapahtuvaa.

Mitenkäs se halkaisija mitataan?

Kypäränsä alla Leo Juntunen kertoo, että teki töitä myyntimiehenä, kunnes hommat vähenivät.

”Ihmisten kanssa oli tullut juttua siitä, että tällaisia hommia riittää”, Juntunen kertoo. Kenenkään tahansa ei pidä lähteä täysimittaisia puita omaltakaan pihalta kaatamaan. Siihen tarvitaan osaavaa apua ja niin syntyi myös Avuksileo toiminimi. Juntunen silminnähdessä nauttii ulkoilmassa työskentelystä. ”Ei tällaisia töitä voisi tehdä, jos ylätimoissa huimaisi”, huutelee nosturin korista moottorisaha kädessään oksiston kimppuun käyvä Leo Juntunen. Saha ulvahtaa iloisesti käyntiin.

”Kyllä tässä menee koko päivä”, talon väki toteaa ja lupaa lähettää Omakotiviestille kuvia puun kaadon etenemisestä.

AvuksiLeo, mies ja moottorisaha valmiina

Juttu: R-T L

kuvat: Kaarina Lahdensuu ja R-T L

Latvaa kohti nouseaan

Vain runko jäljellä

Paunulla Puolaan

– tamperelainen omakotiväki matkailee

Juttu: R-T L

Puolanmatkan kuvat: R-T L, Kaapo Asuma, Varsovan opas

Puolan ja Baltian yli on kävelty sekä idästä että lännestä. Sinnikkäät kansat ovat kestäneet synkät ajat kotiseuturakkauden, uskon ja toinen toisistaan välittämisen turvin. Tampereen omakotiväki teki yhteisen matkan Baltian halki Puolaan. Päämääränä puolalainen ystävyyskaupunkimme Lodz. Matkalla piipahdimme myös Liettuan Kaunasiin, joka sekin kuuluu Tampereen ystävyyskaupunkiverkostoon sekä molempien maiden pääkaupunkeihin Varsovaan ja Vilnaan. Bussimatkan pitkät välietäisyydet olivat reissumme suurimmat murheet. Istumiseen toi jaksamista ja iloa osallistujien tarinointi ja puheenjohtaja Simon aivonystyröitä hierova tietovisa. Tampere-tietoutta tuli roppakaupalla lisää, vaikka silmissä vilisivät

Itämeren rantavaltioiden viljavat maisemat ja haikaroiden pesintäpuuhut.

Risti kukkulalle

Pakaroiden kestävyys palkittiin mielenkiintoisilla jaloitteluretkillä. Menomatalla poikkesimme Kaunasin lähellä Liettuassa sijaitsevalla Ristikukkulalla, jonne päätimme extempore myös kantaa oman ristimme.

Ristejä on alettu pystyttää kukkulalle 1800-luvulla, jolloin epäonnistuneessa kapinassa venäläisiä vastaan kadonneiden muistoksi niitä sinne tuotiin. 1900-luvun alussa ristejä oli n. 130. Neuvostoliiton aikana kukkula risteineen joutui useaan otteeseen maansiirtokoneiden tuhoamaksi ja joka kerran jälkeen ris-

Ryhmä vaeltamassa ristikukkulalle, omaristi mukanaan.

tien määrä kasvoi. Nykyisin Ristikukkulalla on ainakin 100 000 ristiä ja paikalla vierailee paikallisten lisäksi tuhansittain turisteja ja monia merkkihenkilöitä.

Lodz – Puolan Manse

Lodziin tutustumiseen oli varattu kokonainen päivä, jonka aloitimme kiertoajelulla. Kaupungin historia ja nykypäivä ovat samankaltaiset Tampereen kanssa.

Lodz on kasvanut tekstiiliteollisuudesta ja nyt suuret tehdasalueet ovat kulttuurin ja kaupankäynnin keskuksia.

”Hiukan tosin eri mittakaavassa, mitä meil-

lä”, totesimme, kun meitä kierrätettiin katso-
massa tehdaspamppujen rakennuttamia toinen
toistaan suurempia palatseja.

Hotellimme oli vanha tupakkatehdas. Kel-
larikerroksen ravintolassa vietimme yhteistä
iltaa. Vaikka yhteyttä ei lopultakaan saatu Lod-
zin kaupungin edustajiin, tunnelma oli iloinen
ja oman ryhmämme keskinäisiä yhteyksiä sol-
mittiin. Paikallisia ”edustanut”, baaritiskillä jo
hetken aikaansa viettänyt lodzilainen kiitteli
meitä runsain käsisuudelmin ja sanoin. To-
sin ymmärsimme, että hän vakuutteluistamme
huolimatta piti meitä saksalaisina.

Chopinin sydän ja Katynin uhrin

Varsova oli vaikuttava ja mahdollisuuksiltaan
niin suuri, että moni mietti paluuta kaupun-
kiin pidemmäksi aikaa. Bussiopas vei meidät
päänähtävyyksien jälkeen kävelylle Vanhaan
kaupunkiin ja keväisen auringon siivittäessä
matkaa, siitä jäi monelle mieluinen kokemus.
Kiertoajelun jälkeen oli mahdollisuus katsella
kaupunkia omin päin ja paluumatkalla saimme
kuulla erilaisista vierailukohteista. Suomalais-
ten arkkitehtien suunnittelema, toissa syksynä

Lodz on myös elokuva kaupunki, jossa on oma kuuluisuuskatu tähtineen.

Manufaktura oli Lodzin suurin tehdas ja nyt täynnä museoita, elokuvateattereita, kahviloita ja kauppoja

rakennettu Polin eli Puolan juutalaisten museo oli vakuuttava siellä käyneiden mukaan vakuuttava Puolalainen säveltäjä Frederik Chopin oli testamentissaan toivonut, että ruumiinsa haudattaisiin Pariisiin, mutta sydämensä Varsovaan. Pyhän Ristin kirkosta löysimme piano-konserttojen säveltäjän sydämen. Tai ainakin seinälaatan, joka näytti hautapaikan. Samalla

Treblikaan tuhoamisleirille tuotiin ihmisiä junavaunuissa. Muistomerkkiin kuuluva junarataa kuvaava osa sai nuoret kuin vanhemmat matkalaiset surullisen miettelääksi

näimme miten hartaasti arki-iltana varsovalaiset osallistuvat kirkonmenoihin.

Toinen hieman pienempi pyhäkkö oli omistettu puolalaiselle älymystölle. Kirkon eteisessä on yli 20000 nimeä, joiden kantajat Neuvostoliitto v. 1940 murhasi Katynin metsässä. Yhdellä seinällä vuosiluku oli tuorempi. Siinä oli v. 2010 Katynin joukkosurman 70-vuotisjuhliin matkalla olevan lentokoneen matkustajien ja miehistön eli yli 90 henkilön nimet, joukossaan Puolan silloinen presidentti ja muuta johtoa. Kone putosi Smolenskin lentokentän lähellä.

Treblinka nosti tunteet pintaan

Paluumatkan huipennus oli Treblinka, joka on yksi 2. maailmansodan suuren tragedian paikkoja. Natsi-Saksan juutalaisten tuhoamisleiri sijaitsi paikalla, jossa nyt on hienosti toteutettu muistomerkki. Siellä voi aistia sodan pahimmat kauhut. Keväisen lämpimänä päivänä lisäksemme paikalle saapui kolme linja-autollista amerikanjuutalaisia koululaisia. Monilla heistä on juuret täällä, Euroopassa. Meitä suomalaisia liikutti kovasti katsella nuorten eläytymistä satojen paikalle pystytettyjen kivien

Sillmanin Pena oli ahkera tarinankertoja, joka viihdytti pitkällä ajomatkoilla.

äärellä. Koskettavan kävelytuokion jälkeen tuntui turvalliselta istahtaa Paunun bussiin ja jatkaa kotimatkaa sulatellen kaikkea koettua.

Vilnan katedraalin nuoret

Majoittuminen Vilnan hotelliin tapahtui pitkän välimatkan vuoksi niin myöhään, että osa ryhmästämme päätti levätä ja vain osa lähti omin nokkineen kaupunkia katsomaan. Pitkään ei tarvinnut kävellä, ylittää vain joki ja kohta vastassamme loisti illan pimeydessä Vilnan katedraali. Koska ihmisiä virtasi sisään, päädyimme mekin hetkeksi kuulemaan messua. Hämmästyimme nuorten suuresta määrästä. Heitä oli enemmän kuin mummoja ja lapsiperheitä, joita myös mahtui joukkoon. Nuori nainen lauloi kuin enkeli, varmasti paikallinen Voice of Liettua tähti, totesimme. Kynttilöitä oli

katedraalin sisällä ja ulkona. Kuulimme, että menossa oli joku suurempi tapahtuma, mutta vaikutuimme myös liettualaisten luontevasta tavasta kokoontua kirkkoissa. Yhdistävät asiat vaikeiden aikojen keskellä, ne jos mitkä sitovat yhteen. Niin kokonaisia kansoja kuin omakotiasukkaita hiukan pienemmässäkin kaupungissa.

Parasta pitkällä bussimatalla ovat mukavat ihmiset

Reissumme oli kaikin puolin onnistunut, suuren kiitoksen ansaitsee Matka-Vekan järjestämän Paunun bussimme kuljettaja Olli Norjavaara. Rauhallinen ja kokenut mies ratin takana teki retkestä turvallisen. Omakotiviestin ilmoitushankkija Ilpo toimi päävetäjänä, joka ei tunnetusti tarvitse mikrofonia kajauttaessaan katrastaan huumori kyytipoikana kokoon. Kanssaan ihmisten matkan onnistumista avittivat Omakotiviestin toimittaja Raisa-Tiina, sekä jälkipolvensa Maria ja Kaapo.

”Parasta reissussa olivat Kaapo ja Maria”, totesi ykskantaan joku retkeläisistä kysyessäni palautetta viime osuudella Helsingistä Tampereelle. ”Nuoret touhusivat, kantoivat kahveja, nostivat laukkuja ja käänsivät kieliä meille vaintamperetta osaaville.”

Hienoa oli myös, että Simo Ylisiurunen Soili-rouvineen oli lähtenyt matkaan mukaan. Simo huolehti joka aamuisista huomenentoivotuksista ja kuten jo mainittiin, piti huolta kotiseututietämyksen kohoamisesta. Tunnelmaa kohottivat myös Sillmanin Penan ja Helvi Karoskosken tarinat, joita matkalla kuultiin useampia. Hauskoja juttuja ja yhteislaulua. Koiko bussillinen mukavia ihmisiä Tampereelta. Näistä kaikista on hyvät reissut tehty.

Teksti: Raisa-Tiina Lahtinen

Kuvat: Raisa-Tiina Lahtinen ja Simo Ylisiurunen

KESÄISIÄ MENOVINKKEJÄ *lähialueelle*

Juhannustanssit Toivolan Lavalla

Jos mielit kokemaan juhannuksena tai jonain muuna kesälauantaina jotain oikein perinteistä, suuntaa Toivolaan. Lava on aikoinaan pystytetty metsän keskelle luonnonkauniin pikkujärven rannalle. Nykyisin tanssipaiikka sijaitsee Ylöjärven kunnan alueella, Tampereelta sinne ajaa puolisen tuntia uutta Kuruntietä ST:lle ja siitä nelisen kilometriä Viljakkalaa kohti. Loppupätkälle on viitoitus perille. Navigaattorilla löytää, kun osoitteeksi laittaa Toivolantie 41, Ylöjärvi. Perillä edessä on suuri parkkialue, jonne voi kulkupelinsä jättää ja lippuluukulta salasanalla ”omakotiviesti + oman omakotiyhdistyksen nimi” saa yllätyshintaisen lipun tai

muun yllätyksen. Portilla järjestyksenvalvoja toivottaa tervetulleeksi kesälavan tunnelmaan.

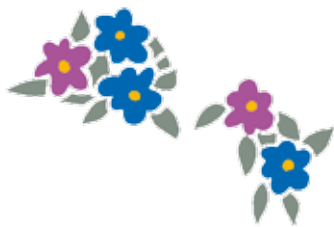
Juhannusaattona tanssille antaa tahdin Caminito-orkesteri ja laulamaan tulee illan mittaan komeaääninen takavuosien tangokuningas Kari Piironen. Juhannuspäivänä tanssijoita lattialla kiidättää Wähäkosket-niminen tanssiväen suosikkiyhtye Pohjanmaalta. Lattia on hyvä jalalle ja ulos järven rantaan on vain muutama askel, jos mieli hiukan hengähtää. Tanssimaan pääsee parhaiten, jos on oma pari matkassa. Toivolaan voi ottaa lapset ilmaiseksi mukaan. Kouluikäiset, uimataitoiset viihtyvät rannassa ja jopa lämminvetisessä järvessä tai muuten

seikkailemassa lähiympäristön luontoa tutkimaassa. Pienempiä ei voi jättää yksin vahtimatta.

Viimeistään tauolla kannattaa siirtyä puffetin puolelle. Pullaa ja kahvia myy Omakotiviestin-sä lukeneille tuttu tyttö, sieltä peräkammarista. Virvokkeissa on vähemmän prosentteja kuin voilla leivotuissa herkullisissa leivonnaisissa. Vahvemmista tarjoiluista voi kiittää vain parkkipaikan omaa baaria, jossa pääsee halutessaan käymään. Kunhan perinteiseen tapaan muistaa, että portilla seisoo edelleen järjestyksenvalvoja haukankatseineen. Huom! Toivololan tanssiväki ei tosin ole järkkäripalveluja katsetta enempiä tarvinnut.

Juhannusaattona sytytetään kokko rannalle. Tuulen suunnasta ja omasta sijainnista riippuen sen savut saattavat tuprutella kesäistä tuoksuun kukkahameen helmoihin. Lopullisen sinetin onnistuneelle kesäillalle antaa orkesterin kajauttama Kesäillan valssi ja loppuviimeksi grillimyyjän rapeaksi paistama, sinapilla ryyditetty makkara.

Toivololan lavan omistaa Viljakkalan Karhen metsästysseura. Lava ja sen kahvila on kaksi vuotta sitten hienoksi kunnostettu EU:n tuella. Tänä kesänä Toivolassa tanssitaan kymmenenä iltana toukokuusta syyskuun alkuun. Esiintyjät voi nähdä torstain Morosta, perjantain Aamulehdestä ja tanssi.net – sivustolta.

Pihlajamaa ja haitari on yhteенkuuluva pari

Sata-Häme soi jälleen 5.-10.7. Ikaalisissa. Tänä vuonna perinne ja nykyaika kajauttavat sävelensä yhteen, sillä heinähelteillä juhli-taan kahta satavuotiasta. Lasse Pihlajamaasta tulee heti haitari mieleen ja päinvastoin. Jämi-järvellä 1916 syntynyt (k. 2007) on kiistatta suomalaisen harmonikkakulttuurin suuri nimi. Pihlajamaan vaikutukset säveltäjänä, muusikkona, pedagogina ja soitinrakentajana koko maailmassa ovat merkittävät. Lasse Pihlajamaa, joka oli myös Sata-Häme soi – tapahtuman alkuaikojen taiteellinen johtaja, saa 100-vuotislahjakseen tämän kesän juhliin oman konsertin.

Paula Koivuniemi yhdessä maamme ykkösrivin hanuristien kanssa tulee tulkitsemaan mestarin jättämää perintöä.

Rantakoivun alla -valssi kuuluu suomalaiseseen kesään ja tänä vuonna muistetaan sen säveltäjää Onni Laihasta (1916-1956), joka oli nelinkertainen harmonikansoiton Suomen Mestari ja monien ikivihreiden sävellysten luoja. Onni Laihasen muistokonsertissa niitä tulkitsee Seminola-orkesteri. Se loihtii nostalgisen 1930- ja 40-lukujen tunnelman.

Kansainvälistä väriä Ikaalisiin tuovat mm. nuoret virtuoosit harmonikansoittaja Vincent

Peirani ja saksofonisti Emile Parisien. Palkitut ranskalaissoittajat tuovat jazzin kaupunkiin. Luvassa on myös huippuesiintyjä Norjasta ja Bulgariasta.

Suomalaista eksotiikkaa edustanee kaikkien tuntema taiteen monitoimimies Jorma Uotinen, jonka draamakonsertti vie kuulijat Pariisin taivaan alle.

Valkea Ruusu konsertissa solisteina kuuluaan musiikin kameleonttia Laura Voutilaista ja kansallisoopperan kehuksessa ”kummituksessa” Raoulin roolin esittämää tamperelaista upeäänistä Tero Harjunniemeä. Heitä säestää Suomen johtava tango-orkesteri Guardia Nueva.

Kultainen ja Hopeinen Harmonikka-kilpailu näyttää Ikaalisiin lähteille jälleen, että nuoria harmonikkalupauksia edelleen kasvamassa.

Tässä hyvä kesävinkki jälleen. Lähteä suvisen Suomen perinteisiä säveliä kuulemaan Sata-Häme Soihin.

Haitari sen tekee!

5.-10.7.2016

perjantai
8.7.

Lasse Pihlajamaa 100 vuotta JUHLAKONSERTTI, solistina PAULA KOIVUNIEMI

keskiviikko
6.7.

Harmonikan vieraana SUSANNA HAAVISTO ja ANNA-MARI KÄHÄRÄ

torstai
7.7.

VINCENT PEIRANI & EMILE PARISIEN

perjantai
8.7.

JORMA UOTINEN & TRIO AVEC

lauantai
9.7.

SEMINOLA-ORKESTERI - 100 vuotta Rantakoivun alla

Sata·Häme Soi

Ikaalinen

www.satahamesoi.fi puh. 043 217 0800

Tavallista parempi Ruokakauppa

SUPERMARKET

L Ä N S I P O R T T I

Tesomankatu 4 ark. 8-21, la 8-18, su 12-18

PUTKIREMONTIN AIKA?

Nykyaikainen, saumaton viemärisaneeraus.

Rakenteita rikkomatta.

Asumismukavuudesta tinkimättä.

Jo yli 90 omakotitalon kokemus Pirkanmaalla!

Hannu Koskinen 0400 447 201

ÄLÄ MAKSA LIIKAA!

Asiakaspalautetta
www.elasticpipe.fi

ELASTIC PIPE OY

Nyky aikaista viemärisaneerausta

sähköposti: viemarisaneeraus@elasticpipe.fi

Seinäruusu

Tapetit ja sisustuskankaat

**Myymälässämme
Suomen suurin tapettivalikoima!
Ammattitaitoinen
tapetointipalvelu!**

**Sammonkatu 13
puh. 040 554 9894
avoinna ma-pe 11-18, la 10-15
www.seinaruusu.fi**

*Suosikaa
ilmoittajiamme!*

Sinulle, joka olet menettänyt läheisesi,
- palveleva perheyrietyksemme

Juhani Mäkipää

Teitä palvelevat myös:
Pekka Jokiranta
Jukka Mäenanttila
Mika Leinonen

Leena Mäkipää-
Koivumäki

Lähes vuosisata hautausalan kokemusta Tampereella.

PÄIVYSTYS YMPÄRI VUOROKAUDEN: 050 362 9690

Kalevan puistotie 17, (03) 255 4102 • Kauppakatu 12, (03) 253 1720
• Aleksanterinkatu 15 (Htsto Vuori), (03) 212 2137

www.tampereenhautauspalvelu.fi

RAISA-TIINAN peräkamari

Peleistä puheenollen!

Peräänkuulutin viime lehdessä kiinnostusta kehittää yhdistystaitoja. Ei ole vastauksia tullut. Hienoa, jos ovat hallussa. Toisaalta toimituksen vanha sähköpostilaatikko koki lopunsa ennen uuden aukaisua, joten joku viesti on saattanut kadota niin kuin ennen sanottiin – bittiavaruuteen.

Nyt puhutaan cybersodankäynnistä ja hybridisodasta. Pelkästään verkkohyökkäyksistä uutisoiminen lähettää pelottavan viestin. Ainakin lapsille, jotka jo pienestä pitäen ovat kosketuksissa tietokoneisiin. Ihan kirjaimellisesti hipaisevat älylaitteiltaan jos minkälaista menoa ja meininkiä. Onhan se pienikin ruutu ikkuna kaikkialle, niin hyvään ja hauskaan kuin lasten silmille ja korville kuulumattomiin sisältöihin. Asiantuntijat ovat sitä mieltä, että lasten ja nuorten ruutu-aikaa tulee seurata ja tarpeen tullen rajoittaa. Suositeltavaa on myös, että aikuiset tutustuvat lastensa maailmaan, kavereihin ja tekemisiin myös netissä. Ei salaa, vaan iästä riippuen järkeen- tai tunteeseen ve-toavalla kiinnostuksella.

Kesälomalla luulisi lasten viihtyvän ulko-leikeissä kuten me aikuiset omassa lapsuudessamme. Nyt on ilmassa kuitenkin uudenlaista vetäytymistä pelien, pleikkareiden ja netin ih-meellisen maailmaan. Pelit eivät kuitenkaan ole vain pahasta. Pelaamisesta on myös hyötyä. Entä jos ottaisimme selvää pelimaailmasta, johon jälkipolvemme on jo linkittynyt. Netistä löytyy luettavaksi mielenkiintoinen pelikasvat-tajan käsikirja osoitteesta pelikasvatus.fi/pelikasvattajankasikirja.pdf

Vinkki omakotiyhdistysten toimintaan: Eh-dottakaa alueenne koululle yhteistyönä järjes-tettävää pelaamiseen liittyvää vanhempainiltaa. Lisätietoa sivulta pelitaito.fi, josta löytyy myös runsaasti muuta aiheeseen liittyvää.

Pelikasvatusta tarvitsevat kaikki ikään katso-matta. Lasten ohella toisessa päässä ikähaitaria pelataan niin kauppatmatkalla kuin kotisohvalla jos jonkinmoista jaskaa ja harjakaista. Raha-pelaamiseen houkutuksia riittää, eikä riippu-vuuden kehittymistä välttämättä heti huomaa.

Kun aurinko paistaa, otetaan kuitenkin mölkyt ja muut pihapelit esiin!

Kesää toivotellen
Raisa-Tiina Lahtinen
Tampereen Omakotiviestin
toimittaja

Ps.
Seuraava Omakotiviesti ilmestyy
syys-lokakuun vaihteessa ja siihen
aineistot osoitteella:
tre.omakotiviesti@gmail.com 10.9.
mennessä. Kiitos!

Lämpölaitehuolto Honkiniemi

- Öljypoltin asennus ja -huolto
- Kattilahuonesaneeraukset
- Säiliöasennukset
- Lämmönsäätöautomaatiikat
- Aurinkolämmityslaitteiden asennukset
- Tarvikemyynti

P. 040 3544 885

honkiniemi@hotmail.com

www.honkiniemi.com

Nauti varallisuudestasi

AsuntoJousto on laina, jonka avulla voit hyödyntää asuntovarallisuuttasi. Saat rahat pankkitilille ja olet vapaa käyttämään niitä haluamaasi tarkoitukseen. Tilille maksamme lainasta maksamasi koron suuruista talletuskorkoa. Soita **0200 3000** (pvm/mpm) ma-su 24h/vrk.

Teemme sen mahdolliseksi

Tampere-Kauppakatu 7

0200 3000
nordea.fi

Nordea